

**Kultūras ministrijas
Mediju politikas konsultatīvās padomes
sēde
Protokols Nr.4**

Rīga, 2024. gada 16. decembris.

Kultūras ministrijas lielā zāle, Kr. Valdemāra iela 11a un attālināti MS Teams.

Sēde sākas plkst. 15.00.

Sēdi vada: **Zane Vāgnere**, Kultūras ministrijas Valsts sekretāra vietniece starptautisko lietu, integrācijas un mediju jautājumos.

Piedalās:
Padomes locekļi: **Agnese Dāvidsone** - Vidzemes Augstskolas Sabiedrības rektore;
Anda Rožukalne - Rīgas Stradiņa universitātes Komunikācijas fakultātes dekāne;
Arta Ģiga, Latvijas žurnālistu asociācijas valdes locekle;
Gunta Līdaka, biedrības „Par legālu saturu” valdes locekle;
Gunta Sloga, Baltijas Mediju izcilības centra izpilddirektore;
Guntars Kļavisnkis, Latvijas Preses izdevēju asociācijas valdes priekšsēdētāja vietnieks;
Ieva Kalderauska, Nacionālās elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomes locekle;
Ilze Pelša, Latvijas Darba devēju konfederācijas pārstāve;
Indulis Bērziņš, Biedrības „Latviesi.com” pārstāvis;
Ivonna Plaude, Reģionālo mediju asociācijas valdes priekšsēdētāja.
Normunds Zalpēteris, Latvijas Informācijas un komunikācijas tehnoloģijas asociācijas eksperts.

Uzaicinātās personas: **Agnese Lāce**, Kultūras ministre;
Kārlis Dagilis, Kultūras ministra padomnieks mediju jautājumos;
Rita Plūme, Kultūras ministra padomniece sabiedrisko attiecību jautājumos;
Māris Knoks, Ministres ārštata padomnieks juridiskajos jautājumos;
Līna Birzaka-Priekule, Kultūras ministra biroja vadītāja;
Līta Kokale, Kultūras ministrijas Sabiedrisko attiecības nodaļas vadītāja;
Kristers Pļešakovs, Kultūras ministrijas Mediju politikas nodaļas vadītājs;
Dace Spaliņa, Sabiedrības integrācijas fonds;
Ance Indriksone, Sabiedrības integrācijas fonds;
Ieva Plūme, Sabiedrības integrācijas fonds;
Elīza Laķe, Sabiedrības integrācijas fonds;
Karīna Ploka, Sabiedrības integrācijas fonda Padome;
Daiga Sproģe, Sabiedrības integrācijas fonda Padome;
Aurēlija Ieva Druvieta, Nacionālā elektronisko plašsaziņas līdzekļu padome;
Ilva Milzarāja, Nacionālā elektronisko plašsaziņas līdzekļu padome;
Andris Plakans, Nacionālā elektronisko plašsaziņas līdzekļu padome;
Ivars Āboliņš, Nacionālā elektronisko plašsaziņas līdzekļu padome;
Ieva Melķe, Latvijas Raidorganizāciju asociācija;
Klāvs Kalniņš, Latvijas Raidorganizāciju asociācija;
Filips Rubenis, Latvijas Raidorganizāciju asociācija;
Guntars Līcis, Latvijas Preses izdevēju asociācija;

Uldis Salmiņš, Latvijas Reģionālo mediju asociācija, Latvijas Preses izdevēju asociācija;
Māris Ančs, Latvijas Preses izdevēju asociācija;
Konstantīns Kuzikovs, Latvijas Reklāmas asociācija;
Ilze Zepa, EHR Mediju grupa;
Jelena Bobkova, Latgales Laiks;
Ilza Daukante- Sterģe, Zemgales reģionālā televīzija;
Iveta Komisāre, Zemgales Reģionālā televīzija;
Ģirts Grenevics, TV9 Pakalni;
Elīna Leimane, Re:TV, Vidzemes televīzija.

Protokolē: **Agnese Berga**, Kultūras ministrijas Mediju politikas nodaļas eksperte.

Darba kārtība:

1. Mediju Atbalsta fonds (MAF) 2025. gadā;

1. Mediju Atbalsta fonds (MAF) 2025. gadā.

A.Lāce: Ik gadu tiek gaidīti MAF konkursi. Tas ir nozīmīgs atbalsta mehānisms mediju daudzveidībai un kvalitātei. MAF sarunas ir bijušas sarežģītas. Ik vienam mediju vides pārstāvim ir izaicinājumi ar kuriem tie saskaras – auditorijas paraduma izmaiņas, tehnoloģiskās kapacitātes attīstība un citi. Apskatīsimies uz pieejamo atbalstu, kas nav tikai mediju atbalsta fonds, bet arī citi instrumenti, uz datiem un meklēsim labāko risinājumu.

Z.Vāgnere: Šodien sanāsmē ir pievienojošies ne tikai konsultatīvās padomes pārstāvji, bet arī SIF sekretariāts un citi interesenti. Prezentē prezentāciju (skatīt pielikumu Nr.1).

F.Rubenis: Kāds ir šī brīža piedāvājums? Vai ir iespējams to parādīt?

G.Kļavinskis: Neviena piedāvājums nav ideāls. Pie esošā MAF sadalījuma visi ir pieraduši, mainīt mainīšanas pēc nebūtu vajadzīgs, kamēr nav atrasts labs un funkcionējošs piedāvājums. Atbalstu palikt pie tā, kā tas ir šogad.

I.Plaude: Mēs kategoriski nepiekrītam. Mums tika solīts institucionālais atbalsts. Pasta atbalsts mums ir diezgan nosacīts, ieguvēji ir lielie izdevēji, kuriem ir lielās auditorijas. Vidējam reģionālam medijam (mēs esam 29, par kuriem varu runāt), auditorija ir lielākā nekā vienam otram nacionālajam medijam. Neviena reģionālais medijs vairs nedarbojas tikai papīra formātā. Ir pilns redakcijas darbs un vidēji ne mazāk kā 7000 FB apmeklētāji un vidēji 10 000 portālos. Visi šie mediji ir multimediji. Pārmetumus, ka reģionāliem medijiem nav auditorijas ir nekorekts. Par MAF atbalsta formām, kas nav reālas redakcijas. Svarīgi, ka tiek atbalstīts saturs, bieži ir liels nacionāls medijs, bet tas dzīvo kā platforma un parazitē uz mazajām producentu apvienībām, nav redakcija, bet ir tikai platforma, kas pasludina attiecīgo darbu. Vai tiešām ir jāatbalsta mediji, kam īpašnieki ir ārzemēs, tā vēl ir diskusija. Bet mēs uzturam iebildumu, ja tiek dots atbalsts medijiem ar valsts kapitāldaļu.

G.Līcis: Apskatot piedāvājumu uz nākamo periodu, ir lietas par kurām varētu runāt, un kuras varētu darboties, bet velns slēpjas detaļās un detalizācija šeit nav. Ja mēs runājam par institucionālo atbalstu, tad būtu loģiski, ka institucionāls atbalsts būtu finansējums ilgākam laika posmam – 3 vai 5 gadu periodā. Ir labs sākums, bet nav zināms kāds ir nolikums. Ņemot vērā, ka nākamais finanšu gads mums sākas augustā, par institucionālo atbalstu 2026.gadā būtu jāzina nākamā gada augustā. Ir padarīts vērtīgs darbs, bet darbs ir pārnesams uz 2026. gadu, tāpēc aicinu nākamam gadam saglabāt 2024. gada pieeju un līdz augustam izstrādāt plānu 2026. gada.

Uz ekrāna tiek uzlikts MAF 2025. gada projekts (Pielikums Nr.2).

F.Rubenis: Pie MAF sākām strādāt kopš maija. Pamatnostādnēs nav kritēriji, pēc kādiem principiem, pēc kādiem datiem tiek sadalīts finansējums. Šeit nav ilgtermiņa plāns un sistēma. Nav principi, kāpēc finansējums tiek dalīts tieši šādi. Ja nav skaidri kritēriji, tad šādām diskusijām nav diži jēgas. Sadalīt finansējumu, lai visi būtu apmierināti – nav stratēģija. Tas kas ir sadalīts ir vienkārši cipari, tam nav nekāds pamats. Uz kā tiek balstīti finansējuma sadalījums? Arī pamatnostādņu īstenošanas plāns vēl nav apstiprināts.

K.Dagilis: Lielā problēma ir tāda, ka MAF cenšas apmierināt – saturu plašai auditorijai un arī mediju daudzveidību.

A.Lāce: Darbs pie plāna notiek un arī šeit klātesošie pie tā strādā.

F.Rubenis: Asociācijas priekšlikums ir atstāt spēkā 2024. gada kritērijus un nākamā gada sākumā ķerties klāt pie 2026.gada sadalījuma.

I.Pelša: Esam iesnieguši arī rakstveida priekšlikumus. 2025. gada redakciju mēs nevaram atbalstīt, jo tajā tiek liegta dalība juridiskām personām, kurām noteikts skaits kapitāldaļu ir publiskai personai. Atstājam spēkā, ka juridiskas personas, kur publiskas personas ir kā kapitāldaļas turētāji var piedalīties konkursā, kas arī tika nobalsots konsultatīvajā padomē ar balsu vairākumu kā tas bija iepriekšējos – 2023. un 2024. gada konkursos.

U.Salminš: Es neesmu pastāvīgais konsultatīvās padomes loceklis, bet esmu piedalījies vairākās sanāksmēs. Sākām runāt par institucionālo atbalstu jau pērn, un 2024. gadā jau atlikām, jo nespējām vienoties, tagad atkal esam turpat. Es īsti nesaprotu, kas ir pēdējā versija, jo viss mainās pa dienām.

I.Plaude: Reģionālie mediji ir uz izmiršanas robežas un mēs runājam arī ES kontekstā, ka ir šie informatīvie tuksneši. Radio SWH bez maksas nedara neko, mēs uzturam ziņas reģionos.

A.Lāce: Iebildumi nav bijuši par institucionālo atbalstu, ir iebildumi, ka lai to izvērstu šajā apjomā, tas ir atstājis ietekmi uz citiem konkursiem. Ir bijušas diskusijas par kritērijiem, bet ne par institucionālo atbalstu kā tādu.

I.Bērziņš: Vēlos atgādināt, ka diasporas mediji vairs tikai daži ir palikuši un mēs novērtējam, ka ir atstāts vismaz minimālais atbalsts, lai diasporas mediji var darboties.

J.Bobkova: Kāpēc nav institucionāls atbalsta reģionālajām televīzijām, bet tikai presei un radio?

K.Dagilis: Ar reģionālajām TV ir sarežģītāk, jo to darbību, izņemot atsevišķas programmas, nav tik regulāra kā presei.

E.Leimane: Nepiekrītu K.Dagiļa teiktajam. Visām reģionālām televīzijām ir regulāri raidījumi un redakcionālais darbs, kas nav saistīts ar projektiem.

A.Lāce: Ir atspoguļoti kritēriji, kā izvērtē katra medija darbību, auditoriju, sasniedzamību un to ņem vērā nolikumos. Ir svarīgi saprast, kas ir auditorija, kas tiek sasniegta ar konkrētiem projektiem. Tas tiek vērtēts, kad apkopo īstenotos projektus. Ir interese par plašāku MAF izvērtējamu, ne tikai sasniedzamību, bet arī valsts budžeta finansējuma ietekmi. Šobrīd tāda analīze nav, bet vēlāmies tādu īstenot.

K.Kalniņš: Šobrīd viss šis process ir virzījies, ka no vienas ailītes uz otru pārmetam ciparus bez kritērijiem un stratēģijas. Ir jābūt skaidrojumiem, kāpēc tā tiek darīts. MAF būtu jāpalielina, lai varētu risināt visu mediju problēmas un ir jāstrādā kopā, lai būtu šis pieaugums. Mēs pieturamies pie viedokļa, ko minēja F.Rubenis. Vajadzētu palikt pie 2024. gada versijas. Ja tiek mainītas summas, tad paskaidrot kāpēc tas tiek darīts.

A.Lāce: Saprotu, ka nepatīk, ka institucionālo atbalstu veido uz nacionālo mediju rēķina. Protams, ka negribas arī atteikties no institucionālā atbalsta. Mums ir jautājums reģionālajiem medijiem – vai ejam uz priekšu ar institucionālo atbalstu, ierobežojot pieteikšanos satura konkursos. Tas nozīmēt, ka nacionālo mediju programmas paliktu līdzšinējā apjomā.

Z.Vāgnere: Piedāvātais scenārijs 2025. gadam (pielikums Nr.2) ir bijis par plašu un nav apmierinātība ne no vienas puses. Tiek piedāvāts, ka paliekam pie 2024. gada nolikumiem, bet reģionāliem medijiem tas īsti neder. Laika nav daudz un esam mēģinājuši rast kompromisu. Piedāvājums ir piedāvāt kapacitātes atbalstu, kas vēl joprojām būs konkurss, bet tie mediji, kuri saņem kapacitāti nevarētu pretendēt uz satura projektiem. Reģionālajām televīzijām tas būs konkurss (pielikums Nr.1).

F.Rubenis: Nolikumi saglabājas, tādi, kā ir ar prasībām krievvalodīgajām stacijām?

A.Lāce: Plānots paredzēt papildu punktus, ja medijs piedāvās plānu mazākumtautības auditorijas uzrunāšanai latviešu valodā. Labprāt dzirdētu jūsu viedokļus par piedāvāto kompromisu, kas nozīmē – ka nacionālajiem medijiem gandrīz nekas nemainās, būs precizējums par latviešu valodu, bet pieejamais finansējums saglabājas līdzšinējā apjomā. Reģionālajiem medijiem finansējums palielinās gandrīz par 300 tūkstošiem eiro, bet uzsvars ir uz kapacitātes atbalstu un nav iespēja piedalīties satura konkursos. Vai šāds variants ir apsverams?

I.Plaude: Tas ir apsverams, bet tas nav godīgi. Mēs nevaram iztikt bez kapacitātes, bet tas tāpat ir konkurss un tas nav institucionālais atbalsts kā tas tika solīts. Reģionālām televīzijām tas atbalsts pieaug.

Z.Vāgnere: Izdala materiālu par MAF finansējumu 2024. gadā un piedāvāto MAF 2025. gada sadalījumu (pielikums Nr.3). Mēs atgriezenisko saiti par šo piedāvājumu sagaidām pēc iespējas ātrāk. Piedāvājam arī vēl vienu attālināto sanākumi.

G.Līcis: Tas ir kapacitātes atbalsts, ne institucionālais. Tas būs jauns atbalsts un tas būtu jauns konkurss, ir nepieciešams skaidrojums, kas tiks prasīts, lai saņemtu šo atbalstu. Es aicinu nenomest zemē institucionālo atbalstu, tas ir jāskaidro un ir jāsaprot, vai mediji spēs tikt galā ar administratīvo slogu. Aicinu palikt pie 2024. gada nolikumiem.

E.Leimane: Kompromiss ir tiešām kompromiss. No mūsu puses akceptējams. SIF ir efektīvizējis savu darbību un minimizējis mūsu administratīvo slogu. Novadu ziņu nauda jau ir tā, kas ir bijusi, tikai šogad tā tiek administrēta caur šo programmu.

I.Daukante: Televīzijas ir televīzijas, nav tikai viens cilvēks ar kameru. Ir redakcija, kas gatavo ziņas katru nedēļu. Svarīgi, ka konkursi tiek izsludināt janvārī.

I.Āboliņš: Kas notiks ar zemes bezmaksas apraidi?

Z.Vāgnere: Tie nosacījumi nemainās.

K.Ploka: Nozare nav apmierināta ar piedāvājumu un nav saprotams, kāpēc tas nav izsūtīts. SIF ir ļoti svarīgi, lai kompromiss tiek panākts. SIF esam ļoti elastīgi un varam vienoties par papildus sēdēm, lai nedēļu vēlāk varam izsludināt konkursu, bet tad arī nedēļu vēlāk būtu rezultāti. Es aicinātu vairāk iesaistīt SIF šajās diskusijās un nolikumu izstrādē. Visdrīzāk tuvākajos gados uz papildu finansējumu nebūs iespējams cerēt. Ir tikai divi veidi kā varam publisko finansējumu piešķirt – ar normatīvu, kas paredzēts likumā vai MK noteikumos vai ar konkursu. Nav cita veida kā varam piešķirt publisko finansējumu

D.Sproģe: Esam gatavi būt elastīgi un saprast, kam piekrīt mediji. Aicinājums arī medijiem mēģināt rast kompromisu.

A.Lāce: Nosūtīsim redzējumu un izmaiņas nolikumos, kur salīdzināta iepriekšēja redakcija ar jauno redakciju. Nosūtīsim arī jauno redakciju, kas tiks vērtēts reģionālos mediju konkursā, lai piešķirstu kapacitātes atbalstu. Ja reģionālie mediji nepiekrīt kritērijiem kapacitātei, tad atgriezīsimies pie satura konkursa kā 2024. gadā.

Klātesošie vienojas par nākamo konsultatīvās padomes sēdi attālināti 19.decembrī plkst. 10.30.

Sēde beidzas: plkst. 17.00

Pielikums Nr.1 – Vāgneres prezentācija uz 14 lapām;

Pielikums Nr.2. – MAF 2025. gada projekts;

Pielikums Nr.3 – MAF finansējuma sadalījums 2024. gadā un projekts 2025. gadam.

Padomes priekšsēdētāja

(paraksts*)

Z.Vāgnere

* Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu